

Emberi Erőforrások Minisztériuma

Társadalmi Felzárkózásért Felelős Helyettes Államtitkárság

**Az Európai Strukturális és Befektetési Alapok által
támogatott programok tapasztalatai: nehézségek
és megoldások
BUDAPEST, 2014. október 13.**

Magdolna Drosztméerné Kánnai

Tanácsadó,EMMI Társadalmi Felzárkózásért Felelős
Helyettes Államtitkárság

Hiába erősítjük az erős láncszemeket, a lánc a leggyengébb láncszemnél szakad el.

A gyenge láncszem

A leghátrányosabb helyzetű kistérségek és településeik összetett, egymásra ható, komplex problémákkal küzdenek, melyek befolyásolják a gyermekszegénység újratermelődésének mértékét.

A legszükségesebb, a gyerekek helyzetét hatékonyan javító intézmények, szolgáltatások, együttműködések sok helyen hiányoznak, vagy nem tudnak reagálni a gyerekes családok igényeire.

Gyerekesély program

A **hosszú távú** program lényege a gyerekek esélyeit növelő fejlesztések **tudatosan tervezett**, összerendezett, tartós biztosítása a rossz társadalmi mutatókkal rendelkező területeken annak érdekében, hogy a nehéz helyzetű családokban élő gyermekek számára **reális kitörési lehetőségek** nyíljanak a társadalmi felzárkózáshoz.

Stratégiák:

- Legyen jobb a gyerekeknek! NS (2007-2032)
- Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (2011)

Konstrukciók:

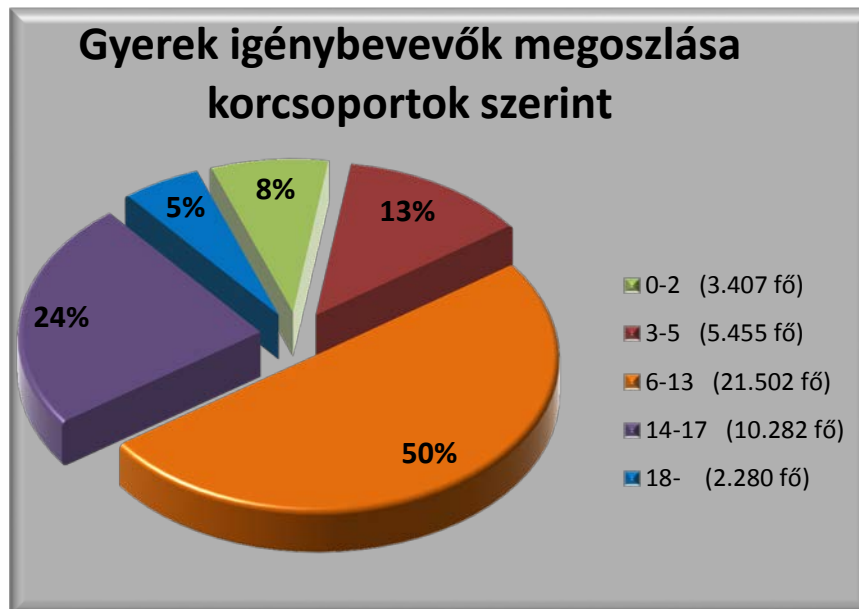
- TÁMOP 5.2.1 (módszertani támogatás)
- TÁMOP 5.2.3 és TÁMOP 5.2.3/A (térségi integrált projektek)
- Biztos Kezdet Gyerekházak támogatását célzó konstrukciók.

A programok célzása és nagyságrendje

- A 2009 évi kiírás alapján első körben **5 leghátrányosabb helyzetű kistérségben** (*Baktalórántháza, Bátorfőnyégy, Heves, Kistelek, Sásd*) indult el a program 2,59 Mrd Ft támogatással. A projektek futamideje 36 hónap volt, befejezésük 2013 október - 2014.szeptember. **Az első körös térségekben 27 019 fő gyermek él.**
- A 2011. évi második körös meghirdetés nyomán 2012. III.-IV. negyedévében további **6 kistérségben** (*Ózd, Mezőcsát, Csenger, Jánoshalma, Sarkad, Szigetvár*) indult el a program 2,992 Mrd támogatási keretből. Legfőbb tartalmi módosulás: korábban külön pályáztatott **Biztos Kezdet Gyerekházak is** az integrált programba kerültek, nagyobb hangsúly helyeződött a családok bevonására, a szülői kompetenciák fejlesztésére. A projektek futamideje szintén 36 hónap. **A második körös térségekben 35 439 fő gyermek él.**
- A *harmadik körben*, a 2012. évi felhívásra további 15 leghátrányosabb helyzetű kistérség nyújtott be pályázatot, de forráshiány miatt csak 12 kistérség támogatására volt lehetőség –de mind a 15 térség felkészítése megtörtént a program végrehajtására. 2013. augusztustól e **12 kistérség** (*Gönc, Cigánd, Encs, Kadarkút, Vásárosnamény, Berettyóújfalu, Edelény, Fehérgyarmat, Nyírbátor, Mátészalka, Szerencs, Szikszó*) projektje indult el mintegy 6,98 Mrd forint összegű támogatással. A sellyei, barcsi és tiszafüredi kistérségek által benyújtott 3 pályázat forráshiány miatt tartaléklistára került. **A nyertes 12 térségben 91 978 fő gyermek él.**

A kistérségi programok monitoringja számokban

- 16 kistérség online adatai alapján
- 42.226 gyerek, 15.611 felnőtt igénybevevő
- A kistérségek gyerekeinek eddig 40%-át érte el a program (de pl. a Sásdi kistérségben az 57%-át!)
- Az elért gyerekek több mint kétharmada hátrányos helyzetű, ebből 37% a HHH gyerekek aránya

- Plusz 11.172 gyerek a Gyerekházakban, döntően 0-5 éves korosztály
- A 115 házból 33 nem a kistérségi komplex program célterületén van, így az adat nem összevethető

Problémák

Program vs. projekt

- A hosszú távú - több évtizedes - programot egymásra épülő projektláncból lehet/kell megvalósítani.

Kockázat: szünetek a folytonosságban

- A felzárkózási folyamatok megszakadása
- A célcsoport cserben hagyása
- Kiépített szolgáltatások (pl. közösségi ház a telepeken) szünetelése
- A programokban működő szakember-kapacitás megszűnése, elvándorlása
- Új szakemberek toborzása, „betanítása”(plusz költség is)

Problémák

Eredmény: hosszú távú társadalmi hatás vs. termék

A program hosszú távú hatásokat céloz, a projekt rövid távú kimenetet.

A projekt ellenőrzése technikai jellegű (a szabályosságra és a kimenetre koncentrálnak)

- **Fontos:**
 - a futó projektek illeszkedésének vizsgálata a stratégiákhoz,
 - a projektek érdemi támogatása ennek érdekében,
 - a kontroll lehetősége a szükséges szakmai módosítások érdekében,
 - a szükséges szakmai módosítások rugalmas és gyors kezelése,
 - a szakpolitika és az OP végrehajtás szervezeteinek erős együttműködése.

Köszönöm a figyelmet

<http://romagov.kormany.hu/>

